

Rapport

Pilotprosjekt: Marin Student Bootcamp

Forfatter (-e):

Kristian Henriksen, akvARENA

Dato: 28.3.2014

Et samarbeidsprosjekt mellom:

akvARENA, Innovasjon Norge, Norske Sjømatbedrifters Landsforening, Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond, Nærings- og fiskeridepartementet og Innovit.

Prosjektledelse ved:

Kristian Henriksen, akvARENA

Innholdsfortegnelse

1. Prosjektets bakgrunn og målsetning	3
2. Planlagt prosjektteam	5
3. Planlagt gjennomføring av <i>Bootcamp</i> arrangementet.....	5
4. Student Bootcamp under Aqua Nor – planlegging og erfaringer.....	6
5. Student Bootcamp – under Sjømatdagene på Hell	7
6. Gjennomføring	13
7. Evaluering fra deltakere	17
8. Erfaringer og forbedringsområder	21

Vedlegg:

Vedlegg 1: Flyer for opprinnelig arrangement

Vedlegg 2: Flyer for utsatt arrangement

Vedlegg 3: Forretningsplan for Marine Protein

Vedlegg 4: Forretningsplan for Arctic Sensation

Vedlegg 5: Forretningsplan for EnviroFish

Vedlegg 6: Forretningsplan for Whole Fish

Vedlegg 7: Åpne tilbakemeldinger fra evaluering av arrangementet

Vedlegg 8: Presentasjon av deltakere, delt ut på Sjømatdagene på Hell

Vedlegg 9: Film fra/om arrangementet. Tilgjengelig via akvARENA.no

Vedlegg 10: Kortversjon av film fra/om arrangementet tilgjengelig via akvARENA.no

1. Prosjektets bakgrunn og målsetning

Den marine næringen sliter i dag med rekruttering av unge mennesker og vil i framtiden kreve personer med stadig høyere kompetanse. Bakgrunnen for rekrutteringsproblematikken er kompleks, men en av årsakene er statusen marin sektor har blant unge. En stor andel unge forbinder marin sektor med en gammeldags, tradisjonell sektor med få spennende utfordringer, lavt kompetansebehov og praktisk/manuelt arbeid.

Konkurransen om de kloke hodene er stor og flere industrier har en bevisst strategi for rekruttering. Rekruttering er definert som en av de viktigste utfordringene for å kunne utvikle den marine sektoren videre og bevare sektorens konkurransevne i det globale markedet. For å styrke rekrutteringen til, og kompetansen i, marin sektor er det allerede igangsatt flere aktiviteter og gjennomføring av en Student *Bootcamp* er ment å tilbringe en ny dimensjon til denne aktivitetsporteføljen.

Konseptet *Bootcamp*

Konseptet *Bootcamp* går ut på at grupper av studenter får gitt en reell problemstilling, i dette tilfelle koblet til den marine sektoren. Denne skal de i løpet av et avgrenset tidsrom finne en innovativ løsning på og presentere denne for en jury. For å øke relevansen er problemstillingen er definert av en bedrift eller organisasjon. Oppdragsgiver gir studentene den bakgrunnskunnskapen de trenger, herunder informasjon om næringens forretningsmiljø og verdikjede. Det er vektlagt at studentene representerer ulike fagområder og kompetanse, slik at tverrfaglig samarbeid fremheves og synliggjør ulike innfallsvinkler på en problemstilling.

Det er en moderator for hele arrangementet, men i tillegg har også gruppene en mentor hver, som fungerer som veileder underveis i arbeidet.

For å løse den gitte problemstillingen må gruppene samarbeide for å komme fram til den mest innovative og beste løsningen, som til slutt skal presenteres og kommenteres av en jury. Juryen vil bestå av personer fra bedrifter innen marin sektor, FoU-institusjoner og organisasjoner tilknyttet marin sektor.

Kommunikasjon før, underveis og etter arrangementet er en viktig del av programmet. Til dette skal det tas i bruk nye multimedieverktøy og sosiale nettverk.

Tidligere erfaringer

Universitetene i Norge har igangsatt tiltak for å fremme tverrdisiplinært samarbeid i grupper. *Bootcamp* er basert på samme tankegangen, forskjellen er tidsrommet som gruppene har til å løse oppgaven.

Høsten 2012 ble det arrangert en Nordisk Marin Student *Bootcamp* på Færøyene. Arrangementet var vellykket og alle studentene som deltok bekreftet at de hadde fått øynene opp for mulighetene innen marin sektor. Basert på erfaringene fra arrangementet på Færøyene, ønsker en nå å gjennomføre et lignende arrangement for norske universitetsstudenter; i første fase i forbindelse med Aqua Nor i august 2013.

Målsetning

Det er flere målsetninger med *Bootcamp* pilotprosjektet, herunder:

- Gi studentene erfaring med tverrfaglig samarbeid, arbeid under tidspress, informasjonsinnhenting fra ulike fagområder med videre, noe som kan etterligne en arbeidsdag i næringslivet.
- Gi deltagende studenter en unik innsikt i norsk og internasjonal marin sektor
- Skape interesse og forståelse for sjømatnæringen, og gjennom å utvide horisonten til deltakerne og inspirere dem til å søke arbeid i denne sektoren
- Få flere studenter, og da særlig de som ikke har valgt "marine" studieretninger, til å vurdere framtidig arbeid innen marin sektor.
- Øke bedrifter innen marin sektor sin oppmerksomhet rundt nytten av ulik kompetanse og bakgrunn, for innovasjon og utvikling i næringen.
- Lage promoteringsmateriale som kan brukes videre (f.eks. kortfilm) til å synliggjøre den marine sektoren som innovativ, spennende, mangfoldig og mulighetsgivende for ungdom med universitetsbakgrunn.
- Utprøving av et nytt konsept som supplement for andre rekrutteringstiltak.

Målgruppe

Studentgrupper fra universitetene, eventuelt også høyskoler ved behov, i Norge. Studenter skulle utvelges på bakgrunn av søknad om deltagelse og under utvelgelse ble det fastsatt at sammensetningen av studenter skulle sikre en mest mulig tverrfaglig bakgrunn på gruppen. Fortrinnsvis skulle 2. og 3. års studenter prioriteres og det ble fastsatt maks totalt antall deltagende studenter til 30.

Rekruttering

Rekruttering av studentgruppene var planlagt gjennomført i mai/juni, via direkte kontakt med universitetene og/eller høyskolene og, om mulig, via Start Norge eller linjeforeningene ved de ulike universiteter. I dette arbeidet ble det også fastsatt at det skulle utarbeides informasjonsmateriale som kunne deles ut ved de ulike universitetene og/eller høyskolene.

2. Planlagt prosjektteam

akvARENA ble kontaktet i månedsskiftet januar/februar med forespørsel om vi hadde mulighet til å påta oss prosjektledelse. Etter en tids tilrettelegging ble prosjektet ble startet planlagt mai 2013 med mål om gjennomføring av Student Bootcampen under Aqua Nor 2013.

Pilotprosjektet var tenkt gjennomført av følgende prosjektteam

- akvARENA:
  - Kristian Henriksen skulle stå for prosjektledelse av pilotprosjektet og bidra med å få bedrifter til å definere problemstillinger som er egnet for *Bootcamp*.

- NTNU:
  - Alexandra Neyts – skulle bidra med lokal organisering av arrangementet og idédugnad rundt problemstillinger.
  - Karl Asmund Olsson – skulle ha ansvar for kommunikasjonsplanen.
  - Elin Kjørsvik – skulle bidra med idédugnad rundt arrangementet.

- Sett Sjøbein:
  - Skulle bidra med kontakt mot START Norge, spre nyhetene om *Bootcamp* mot den marine næringen på et nasjonalt plan.

Videre var det tenkt søkt prosjektdeltakere som kunne styrke kvaliteten på pilotprosjektet underveis i prosjektperioden. Eksempelvis samarbeid med Innovit, Island, som var ansvarlig for gjennomføringen av den nordiske Bootcampen på Færøyene i 2012.

3. Planlagt gjennomføring av *Bootcamp* arrangementet

Arrangementet var opprinnelig planlagt gjennomført i august 2013, med Aqua Nor som arena for Student Bootcampen. Følgende utkast til program ble i så henseende planlagt:

Dag 1: Mandag 12.august

Besøk til bedrifter innen marin sektor på Frøya/Hitra. Innføring i norsk sjømatnæring og konseptet med bootcamp. Studentene har middag, bli kjent aktiviteter og overnatter på Frøya.

Dag 2: Tirsdag 13.august

Studentene reiser inn til Aqua Nor og deltar på åpningen av messen. Studentene blir deretter presentert oppgaven som må løses innen en gitt tidsfrist (48 timer?).

Dag 3: Onsdag 14.august

Gruppene arbeider med oppgavene sammen med mentor og benytter Aqua Nor til å innhente inspirasjon til løsninger på oppgaven.

Dag 4: Torsdag 15.august

Gruppene presenterer oppgaveløsningene åpent for publikum og jury, og vinner kåres.

4. Student Bootcamp under Aqua Nor – planlegging og erfaringer

Program for arrangement under Aqua Nor

Bootcampen ble planlagt med tenkt gjennomføring slik som presentert i 3. Planlagt gjennomføring av Bootcamp-arrangementet, med unntak av sted for bedriftsbesøk. På grunn av sterkt press på bedrifter i region Hitra/Frøya med forespørsler om besøk under Aqua Nor, ble det besluttet å få til bedriftsbesøk til Rørvik-region i stedet. Begge regionene er sterke oppdrettsregioner og ved bruk av fly ville ikke reisetid eller kostnader bli spesielt større enn ved busstransport til Hitra/Frøya.

I den forbindelse ble det opprettet samarbeid med SalmoNor AS og deres visningsanlegg utenfor Rørvik.

akvARENA ønsket ikke selv å lede selve arrangementet for studentene og det ble derfor søkt ekstern prosjektledelse. I utgangspunktet ble det arbeidet for å innhente arrangementsledelse fra universitetsmiljøene i Norge, men i samarbeid med Innovasjon Norge ble det besluttet å etablere kontakt med Innovit, Island, som ledet den nordiske bootcampen på Færøyene i 2012. Dette for å sikre en god faglig ledelse av selve arrangementet. Etter nærmere avtale ble det fastsatt at Innovit hadde mulighet til å komme til Norge for å lede arrangementet. Dette anses som en av suksessfaktorene i prosjektet, noe som omtales senere.

Målgruppe

Målgruppen for arrangementet var studentgrupper fra universitetene, eventuelt også høyskoler ved behov, i Norge. Studenter skulle utvelges på bakgrunn av søknad om deltagelse. Det ble vektlagt å få inn studenter med ulik bakgrunn, slik at en tverrfaglig sammensetning av studentene skulle kunne gjennomføres. Det var opprinnelig planlagt at det fortrinnsvis skulle prioriteres 2. og 3. års studenter fra universiteter i Norge, for deltagelse. Maks total deltagende studenter ble satt til 30.

Rekruttering

Rekruttering av studentgruppene ble opprinnelig fokusert på 2. og 3. års studenter ved norske universiteter og ble gjennomført juni/juli, via direkte kontakt med universitetene og noen av studentforeningene ved enkelte av universitetene. Informasjonen ble spredt til UiS, UiB, UMB, UiO, UiN, UiT og NTNU, som e-postinformasjon med vedlagt flyer (Se vedlegg 1).

Informasjonen ble så spredt videre av universitetsledelsen gjennom deres kanaler. Blant annet Facebook, Fronter og andre interne informasjonskanaler. Det ble etterhvert klart at oppslutningen rundt arrangementet var betydelig lavere enn tenkt. Som et forsøk på å øke oppslutningen rundt arrangementet ble det besluttet å rette seg mot studenter i alle deler av studiet. I tillegg ble det fastsatt en pengepremie på totalt 25 000 NOK som skulle fordeles på de tre beste løsningene.

Disse ekstra tiltakene økte oppslutningen, men ikke nok. Selv med de ekstra tiltakene for økt oppslutning som ble gjennomført i juni/juli 2013, ble oppslutningen for lav og det ble derfor besluttet at Bootcampen skulle flyttes til en senere dato enn august 2013.

Erfaringer

I etterkant av beslutningen om utsettelse av arrangementet, ble alle studenter som hadde søkt om deltagelse informert om beslutningen. I tillegg kontaktet akvARENA studenter ved NTNU for å få tilbakemeldinger om mulige årsaker til lav interesse for arrangementet.

Det ble tidlig fastsatt at hovedårsaken var dato for gjennomføring. Selve arrangementet virket i følge studentene, som meget spennende, men arrangementet var lagt til siste ferieuke før studiestart. I forbindelse med at de fleste studenter har sommerjobb er ofte den siste/de to siste ukene før studiestart, de ukene som benyttes som ferie. Interessen for å delta på et studiearrangement i denne perioden ble derfor ansett som svært lav.

Videre er trolig den sene igangsettingen av planleggingen, mai 2013, en medvirkende årsak til den lave oppslutningen. Denne sene igangsettingen medførte at rekrutteringen ikke kom i gang før siste halvdel av juni og begynnelsen av juli. Altså midt i eksamensperioden for studentene og dermed ikke det best egnede tidspunktet for rekruttering.

5. Student Bootcamp – under Sjømatdagene på Hell

Det ble i oktober 2013 opprettet en avtale med Norske Sjømatbedrifters Landsforening (NSL) om gjennomføring av Student Bootcampen under deres arrangement, *Sjømatdagene på Hell*. Dette arrangementet var fastsatt til 21. og 22. januar 2014. En gjennomføring av Student Bootcampen under Sjømatdagene krevde re-planlegging av arrangementet både grunnet endret sted, endret årstid og ikke minst endrede ukedager for gjennomføring.

Etter avtale med NSL den 2. oktober ble det besluttet at vinnergruppen skulle få presentere sin løsning i siste del av Sjømatdagene dag 2, onsdag den 22. oktober. Som for det planlagte arrangementet under AquaNor ble Innovit leid inn til å lede selve arrangementet. Dette medførte også at selve arrangementet ville bli gjennomført med engelsk som kommunikasjonsspråk.

Program

Med utgangspunkt i siste arrangementsdag den 22. januar ble det planlagt et nytt program for Student Bootcampen. I og med at studentene var avhengige av minimum to arbeidsdager for å kunne løse problemstillingen de ville bli presentert for, og i tillegg skulle ha mulighet til en studietur til bedrifter innen sjømatnæringen, var arrangementet avhengig av å ha oppstart senest søndag 19. januar. På grunn av utfordringer med logistikk, samt utfordringer med å få til bedriftsbesøk i løpet av en helg, ble det besluttet arrangementsoppstart lørdag 18.januar.

Følgende overordnede program ble planlagt med bakgrunn i den nye arrangementsperioden:

Dag 1: Lørdag 18. januar

- Inndeling i tverrfaglige grupper
- Informasjon om produksjon av norsk sjømat
- Besøk til sjøanlegg for produksjon av laks og besøk til settefiskanlegg for produksjon av laksesmolt

Dag 2: Søndag 19. januar

- Informasjon om norsk og internasjonal oppdrettsnæring
- Utdeling av problemstilling
- Gruppearbeid

Dag 3: Mandag 20. januar

- Gruppearbeid

Dag 4: Tirsdag 21. januar

- Deltagelse på åpning av Sjømatdagene
- Gruppearbeid

Dag 5: Onsdag 22. januar

- Innlevering og presentasjon av løsning
- Kåring av beste løsning og premiering av vinnere
- Vinnergruppe presenter sin løsning for deltakerne på Sjømatdagene
- Hjemreise

Målgruppe

I forbindelse med det lave søkertallet til den opprinnelige arrangementsdatoen i august, ble det besluttet å formidle at arrangementet var rettet mot alle trinn av utdanninger på de aktuelle Universitetene i Norge. Det ble i løpet av rekrutteringsperioden også besluttet at studenter ved Høgskoler i Norge kunne søke om deltagelse.

Rekruttering

Rekruttering av studenter ble gjennomført i november/desember, via de samme kanalene som ble benyttet i juni/juli. Informasjonen ble spredt til UiB, UMB, UiN, UiT og NTNU, som e-postinformasjon med vedlagt flyer (Se vedlegg 2). Denne informasjonen ble spredt via de ulike universiteters e-post, facebook og interne informasjonssider. I tillegg ble det spredt informasjon via Sett Sjøbeins nettside og Facebookside, akvARENAs nettside og nyhetsbrev, NSLs nettside, Innovasjon Norge sin nettside og diverse nettaviser.

Som ved det opprinnelige arrangementet i august var også tilbakemeldingene fra studenter i denne

omgang lav. akvARENA tok derfor direkte kontakt med studentforeninger og studenter ved UiN, UiT og NTNU og undersøkte om informasjonen var kommet ut. Tilbakemeldingene var at informasjonen om arrangementet var dårlig kjent og det ble derfor etablert kontakt med studentforeninger for spredning av informasjon, både via e-post, facebook og interne informasjonssider. Denne kontakten ble etablert i desember.

Dette viste seg å være korrekt informasjonskanal og gav umiddelbar effekt i antall søkere. Det anbefales ved framtidige arrangement og fokusere informasjonsformidlingen via studentforeninger. Dette gir den beste effekten og akvARENA har i ettertid også arrangert andre arrangement i samarbeid med studentforeninger ved NTNU, med stor suksess.

Etter gjennomgang av søknadene ble totalt 17 studenter gitt muligheten til å delta på Student Bootcampen om de ønsket. Av disse takket 16 stykker ja. Dette ble først vurdert som kanskje litt få studenter, men etter samtaler med Innovit, viste det seg at dette var et meget bra antall. Dette ble også bekreftet i selve gjennomføringen.

Til framtidige arrangementer anbefales det å sette maks antall deltagende studenter til 20. Dette for å sikre god faglig oppfølging i arrangementet, men også for å lette bedriftsbesøkene. Det er begrenset hvor mange personer hver bedrift kan motta per gang.

Gjennomføring

I samarbeid med Innovit og SalmoNor AS ble programmet for Student Bootcampen detaljplanlagt i januar. Det ble da besluttet å benytte lørdag 18. som en introduksjonsdag og søndag 19. til besøk til bedrifter. På grunn av fare for dårlig vær i januar og dertil problemer med flyavganger til/fra Rørvik lufthavn ble det besluttet at transporten til Rørvik skulle gå med buss. Med en reisetid på rundt 5 timer, ble dette ansett som svært lang reisetid, men da bedriftsbesøkene var avtalt ble det besluttet å prøve dette istedenfor å flytte besøkene til en annen region, som for eksempel Hitra/Frøya.

Følgende program ble fastsatt for de 5 dagene:

Lørdag 18. januar

Time	What?	Where?
11:00-12:00	Introduction and Ice breakers	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
12:00	Lunch	NTNU
13:00	Welcome to the workshop. Practicalities, conference introduction etc	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
13:10	Why are we here?	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
13:15	What do we have in our Toolbox (Tools participants can use throughout the workshop)	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
13:45	Forming of teams	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
13:55	Group work - (Mapping of the Industry - Stakeholders and Value Chain)	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
15:55	Pitches and closing	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
16:00	Transport to Rørvik	By bus
21:00	Arrival in Rørvik	Kysthotellet i Rørvik
21:15	Dinner at the hotel	Kysthotellet i Rørvik

Søndag 19. januar

Time	What?	Where?
06:00	Breakfast at the hotel	Kysthotellet i Rørvik
06:45	Departure from the hotel	By bus
07:00	Departure from Rørvik with well boat "Viknatrans", Ottersøy havn	Viknatrans
10:00	Arrival at the Fish Farm	
12:00	Departure from the Fish Farm with the well boat "Viknatrans"	Viknatrans
15:00	Arrival at the fish processing plant	Rørvik
15:30	Transportation to the Coastal Museum Norveg	By bus
15:50	Tour at the Coastal Museum	Rørvik Coastal Museum
16:30	Dinner at Norveg	Norveg Restaurant
18:00	Transportation to Trondheim	By bus
23:00	Arrival in Trondheim	

Mandag 20. januar

Time	What?	Where?
08:30	Brainstorming and other Idea tools	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
08:45	The Development in the Norwegian seafood sector By Kristian Henriksen, SINTEF Fisheries and Aquaculture	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
09:00	Group Work	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
09:30	Introduction of the Business Model Canvas	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
10:00	Working session	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
12:15	Lunch	SINTEF Fisheries and Aquaculture, Brattørkaia 17c.
12:50	B.M.C - Presentations	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
13:35	Business plan overview	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
14:00	Presentation: Value creation based upon productive oceans in 2050 By Trude Olafsen, SINTEF Fisheries and Aquaculture	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
14:00-17:00	Working session	NTNU SeaLab Brattørakaia 17c
17:00-18:30	Working Session	SINTEF Fisheries and Aquaculture, Brattørkaia 17c.
19:00-21:00	Dinner	Ai Suma
21:00-	Working Session	SINTEF Fisheries and Aquaculture, Brattørkaia 17c.

Tirsdag 21. januar

Time	What?	Where?
07:30	Departure to Hell	From Trondheim Central Station
08:30	Review of yesterday	Rica Hell Hotel
09:00	Visit from the Minister of Fisheries	At meeting room Tangen, Rica Hell Hotel
09:30	Working session	Rica Hell Hotel
10:15-11:00	Participation at the opening of "Sjømatdagene på Hell"	Rica Hell Hotel
11:00	Working session	At Rica Hell Hotel
13:00	Lunch	At "Sjømatdagene på Hell"
14:00	Presentations – tips and tricks	Rica Hell Hotel, Meeting room "TANGEN"
14:30	Working session	
18:00	Deadline	
19:00	Banquet	At "Sjømatdagene på Hell"
22:30 -	Return to the Hotell	Radisson Blu Hotel Værnes

Onsdag 22. januar

Time	What?	Where?
09:00-12:00	Presentation of solution	Rica Hell Hotell
13:00	Lunch	At "Sjømatdagene på Hell"
13:45-14:15	Winning group presenting their solution at "Sjømatdagene på Hell" Reward for best solution.	Rica Hell Hotell
15:00-	Return back home	

6. Gjennomføring

Innovit ved Magnus Mar Einarsson, med støtte fra Hrafnhildur Benediktsdottir, stod for ledelsen av selve arrangementet. akvARENA gir sine beste skussmål til Innovit og ledelsen i regi av Magnus.

Introduksjonsdag

Lørdag 18. ble gjennomført som en introduksjonsdag med to hovedfokus. 1) La deltakerne bli kjent med hverandre. 2) La studentene de få en overordnet forståelse av hvordan norsk sjømatnæring henger sammen. Både akvARENA og Innovit var i ettertid enig i at dette var en meget bra måte å starte arrangementet på. I tillegg til å la studentene bli kjent med hverandre, gav introduksjonsdagen dem muligheten til å skaffe seg bakgrunnsinformasjon før bedriftsbesøkene, og dermed muligheten til å stille mer kvalifiserte spørsmål til bedriftslederne.

På slutten av programmet på introduksjonsdagen ble studentene introdusert til problemstillingen som skulle løses, hvordan den skulle besvares og hvilke verktøy som skulle benyttes.

Problemstillingen studentene skulle besvare i løpet av arrangementet var:

Hvordan kan innovasjon bidra til økt videreføring av sjømat i Norge?

Besvarelsen på dette skulle være todelt. Del en var en bedriftsplan for sin innovative ide. Denne skulle utarbeides på engelsk. Dette både for å øke utfordringen, men også for at arrangementsledelsen fra Innovit kunne bidra på en bedre måte.

Del to var en presentasjon som skulle avholdes for en jury siste arrangementsdag.

Av disse var presentasjonen den avgjørende, men bedriftsplanen legger grunnlaget for en vellykket presentasjon for juryen, og er i så måte også viktig.

Bedriftsbesøk

Til bedriftsbesøket var det lagt opp til en meget spennende gjennomføring hvor en fikk vist fram store deler av verdikjeden tilknyttet produksjon av laks, se program for søndag 19.

På grunn av utfordringer med været, måtte dette programmet endres på ettermiddagen lørdag den 18. Etter en fantastisk innsats fra SalmoNor AS, ble et alternativt program satt opp for arrangementsdagen:

Time	What?	Where?
08:00	Breakfast at the hotel	Kysthotellet i Rørvik
08:45	Departure from the hotel	By bus
09:00	Visit to SalmoNor AS head office. Information about SalmoNor AS and production of salmon	Rørvik
11:15	Buss transportation to SalmoNor AS Smolt Farm	
12:00	Visit to SalmoNor AS Smolt Farm. Tour at the smolt farm	
13:00	Buss transportation to Nils Williksen AS	
14:00	Tour at Nils Williksen AS. Information about processing of salmon in Norway	Rørvik
15:45	Tour at the Coastal Museum	Rørvik Coastal Museum
16:30	Dinner at Norveg	Norveg Restaurant
18:00	Transportation to Trondheim	By bus
23:00	Arrival in Trondheim	

Bedriftsbesøkene var veldig bra, og SalmoNor AS og Nils Williksen AS tok i mot studentene med åpne armer. Dette gjenspeiles av evalueringene fra studentene, se 7. Evaluering fra deltakere.

Til senere arrangementer anbefales ikke busstransport til Rørvik. Dette var for tidkrevende. Dersom en skal besøke bedriftene i Rørvik anbefales transport med fly eller en kombinasjon med fly og hurtigrute. Sistnevnte kan være et meget godt alternativ med fly opp og hurtigrute tilbake.

Dersom det er mulig, kan det også være et godt alternativ å legge bedriftsbesøk til Hitra og Frøya i framtiden.

Arbeidsdager

20. og 21. ble gjennomført som rene arbeidsdager for studentene. Den 20. ble det leid lokaler av NTNU fram til kl. 17:00. Deretter stilte SINTEF Fiskeri og havbruk lokaler til rådighet utover kvelden, hvor det ble arbeidet fram til kl. 01:00.

Den 21. var første dag av Sjømatdagene på Hell. I den forbindelse ble det leid 3 møterom for studentene på Rica Hell Hotell. Som en del av arrangementet fikk også studentene hilse på Fiskeriminister Elisabeth Aspaker og delta på åpningen av Sjømatdagene på Hell. Resterende tid ble satt av til å jobbe med problemstillingen fram til deadline kl. 18:00.

Til framtidige gjennomføringer av Student Bootcamper anbefales det å ha mest mulig sammenhengende arbeidsperioder for studentene de to siste dagene fram mot deadline. Videre bør disse dagene være så fri som mulig for avbrytelser, slik at studentene kan få tid til å ha fullt fokus på oppgaven som skal løses.

Det er også viktig å ha en eller flere fagpersoner tilgjengelig for studentene disse dagene. Dette må være personer som har god breddekunnskap om sjømatnæringen og må kunne svare på et stort

spekter av spørsmål fra studentene, eller vite hvor studentene kan finne svar.

Deadline og presentasjon

I forbindelse med at studentene skulle delta på bankettmiddagen til Sjømatdagene på Hell, ble deadline for innlevering av bedriftsplan satt til Sjømatdagene dag 1 kl. 18:00. På en slik måte sikret man at alle var ferdig i tide til å kunne delta på selve banketten. Det ble ikke satt krav til at selve presentasjonen som skulle holdes for juryen dagen etter skulle være ferdig til da.

Dette medførte at studentene jobbet videre med presentasjonen etter banketten og utover natten. Til senere arrangementer anbefales det derfor å tilrettelegge for en skikkelig middag/fest for studentene etter at de har presentert framfor juryen. Denne tilbakemeldingen har også studentene kommet med i evalueringen, se 7. Evaluering fra deltakere.

Jury

Juryen studentene skulle presentere sin løsning for ble satt sammen av representanter fra næringslivet, Innovasjon Norge og Nærings- og fiskeridepartementet. Av ulike årsaker ble ikke alle jurymedlemmene sikret før dagen før bedømmelsen av studentene. Dette var alt for sent, men gikk likevel ikke utover vurderingen av studentene.

Ved senere arrangement bør deltakende bedrifter og organisasjoner i juryen være fastsatt allerede før rekrutteringen starter. På en slik måte kan en benytte spennende bedrifter og organisasjoner til å øke statusen for arrangementet og i så måte øke rekrutteringen.

Ved årets arrangement bestod juryen av følgende deltakere:

- Vibecke Bondø, SalmoNor AS
- Yngve Myre
- Innovasjon Norge, ved Lieneke Fjørtoft og Sigridur Thormodsdottir
- Mari Didriksen, Nærings- og fiskeridepartementet
- Anne Sølvberg Breivik, Norway Seafoods

Kåring av vinner

Kåring av vinner ble gjennomført ved at hver av gruppene måtte levere inn sin skriftlige bedriftsplan den 22. januar kl. 18:00. Denne ble videresendt til jurymedlemmene som da fikk muligheten til å sette seg inn i løsningene. Vurdering av studentgruppene ble gjort ved at hver av gruppene fikk 20 minutter til å presentere sitt løsningsforslag for juryen. Hvert av jurymedlemmene fikk deretter 5 minutter til å vurdere presentasjonen basert på følgende kriterier (Vurdering fra 1-5, hvor 5 er høyeste score. Vekting i parentes bak hvert spørsmål).

- Er ideen innovative?(20 %)
- Er ideen realistisk?(15 %)
- Har gruppen svart på problemstillingen?(20 %)
- Kvalitet på presentasjonen?(15 %)

- Overordnet motivasjon i gruppen?(10 %)
- Virker gruppen som kvalifisert for å ta ideen videre til et reelt konsept?(10 %)

Til slutt delte hvert av jurymedlemmene ut 100.000 fiktive kroner på gruppene og fordelingen av fra hvert av jurymedlemmene ble summert opp og gruppen med mest "investerte penger" ble kåret til vinner.

Alle gruppene leverte ideer og presentasjoner av meget høy kvalitet. Følgende ideer ble presentert.

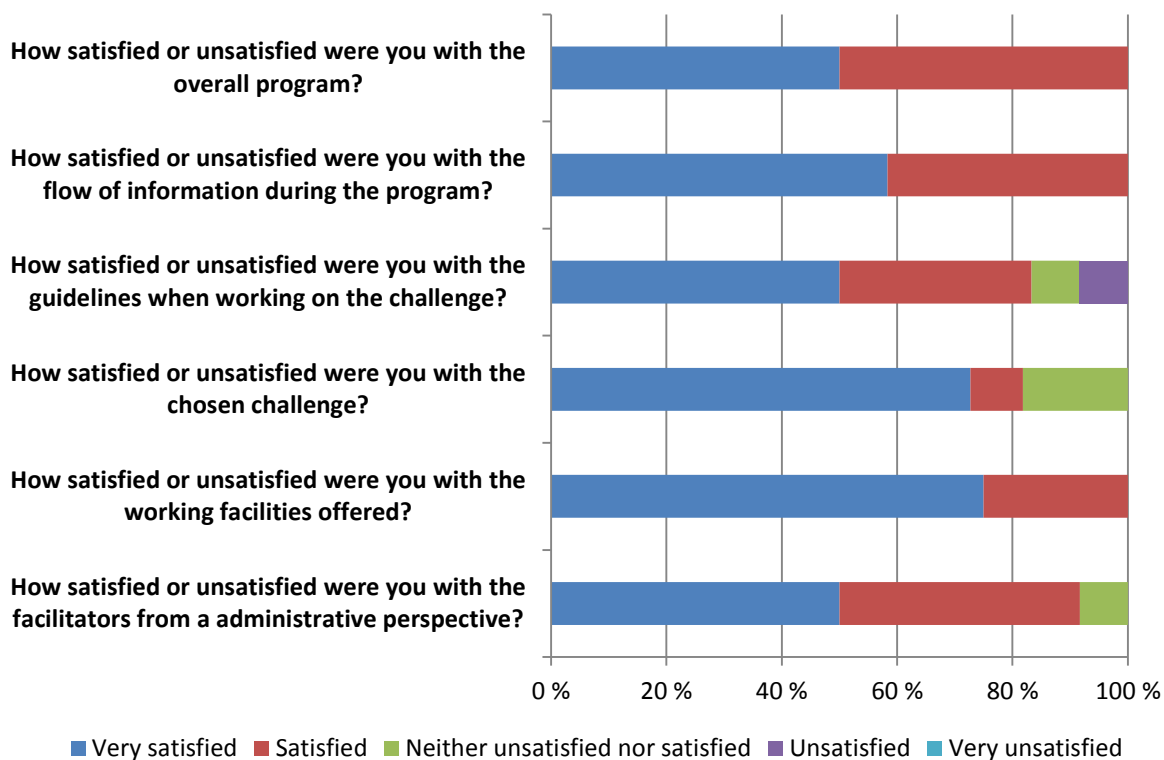
- Marine Protein – Produksjon av høyverdig proteinpulver basert på protein fra restråstoff
- Arctic Sensations – Produksjon av fiskekraft, fra fiskehoder, til høyt betalende marked.
- EnviroFish – Innovativ innsamling av restråstoff fra den havgående fiskeflåten.
- Whole Fish – Salg og eksport av hvitfisk, etter modell fra laksenæringen.

Etter en nøye vurdering fra juryen ble Marine Protein kåret til vinner. Hovedpremien for vinnergruppen var muligheten til å presentere gruppens ide og løsning i for deltakerne på Sjømatdagene på Hell. I tillegg fikk hver av studentene i vinnergruppen en premie på 1000 kr. Pengepremien var ikke promotert på forhånd. Ved framtidige arrangementer kan dette kanskje være en gulrot som kan trekke interesse hos studenter.

Se vedlegg 3-6 for kopi av forretningsplanene som ble laget av hver av gruppene.

7. Evaluering fra deltakere

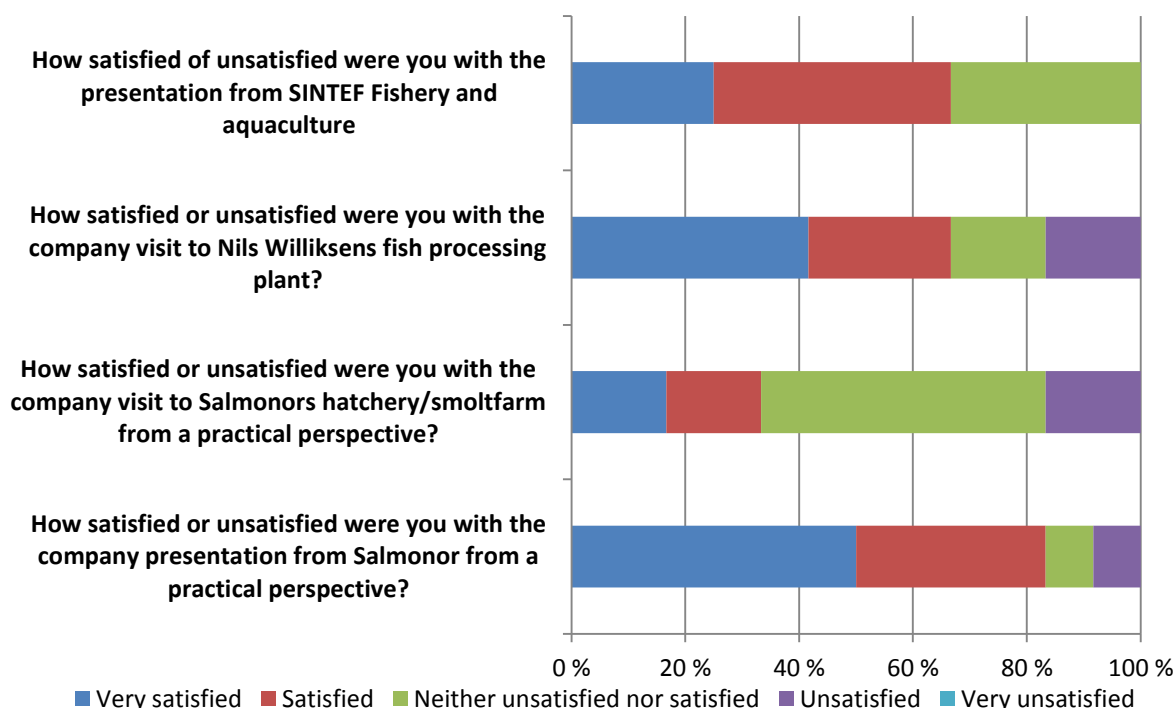
For å sikre gode innspill til framtidige Bootcamp arrangement ble det i etterkant av arrangementet ble det gjennomført en nettbasert evaluering fra deltakerne. 12 av 16 deltakere svarte på undersøkelsen. Under er resultatene fra denne evalueringen presentert grafisk.

Figur 1 Evaluering av arrangementet

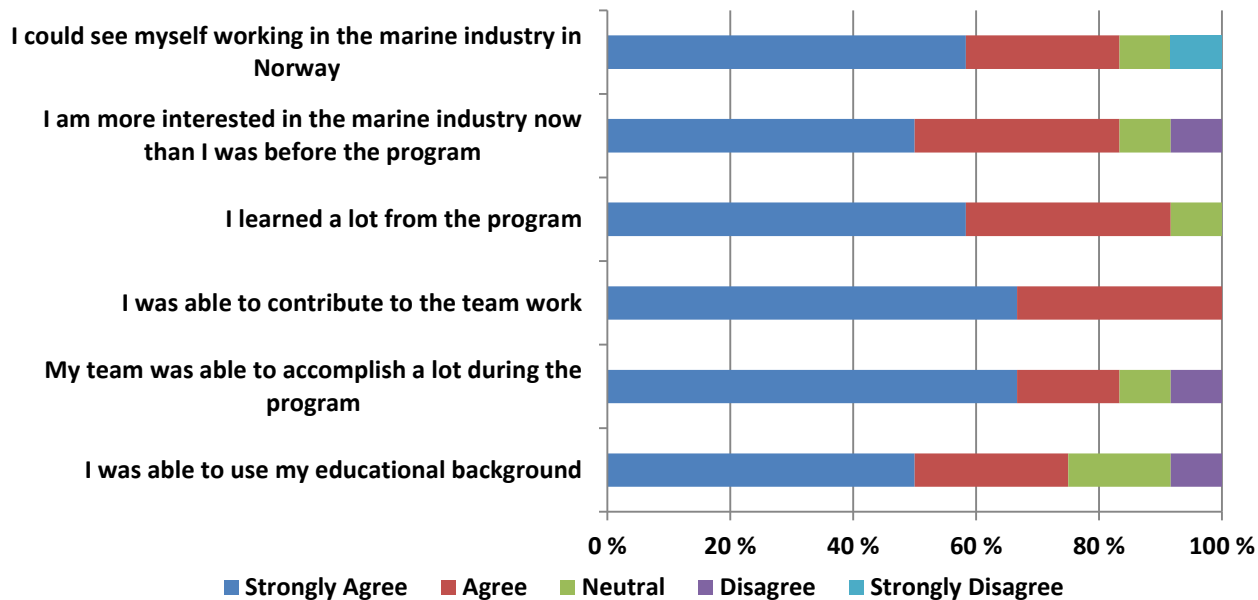
Som en kan se ut av Figur 1 er deltakerne meget godt fornøyd med arrangementet. 100 prosent av deltakerne har svart at de enten er svært fornøyd eller fornøyd med arrangementet. Dette er en meget bra tilbakemelding. Kun en deltaker var misfornøyd med retningslinjene underveis i arbeidet, ellers er hovedvekten av rangering på alle spørsmålene vist i Figur 1 på fornøyd eller veldig fornøyd.

Figur 2 tar for seg bedriftsbesøkene. Også her rangeres alle spørsmålene meget bra. Kun besøket til Nils Williksen AS sitt slakteri og SalmoNor AS sitt settefiskanlegg rangeres med 1 misfornøyd deltaker. Rangeringen av besøket til SalmoNor AS sitt settefiskanlegg ble også trolig skadelidende av kort tid til selve besøket. Dette fordi besøket til SalmoNor AS sitt hovedkontor tok lengre tid en planlagt. Denne tidssprekken var grunnet meget interesserte deltakere som var spurte kvalifiserte spørsmål.

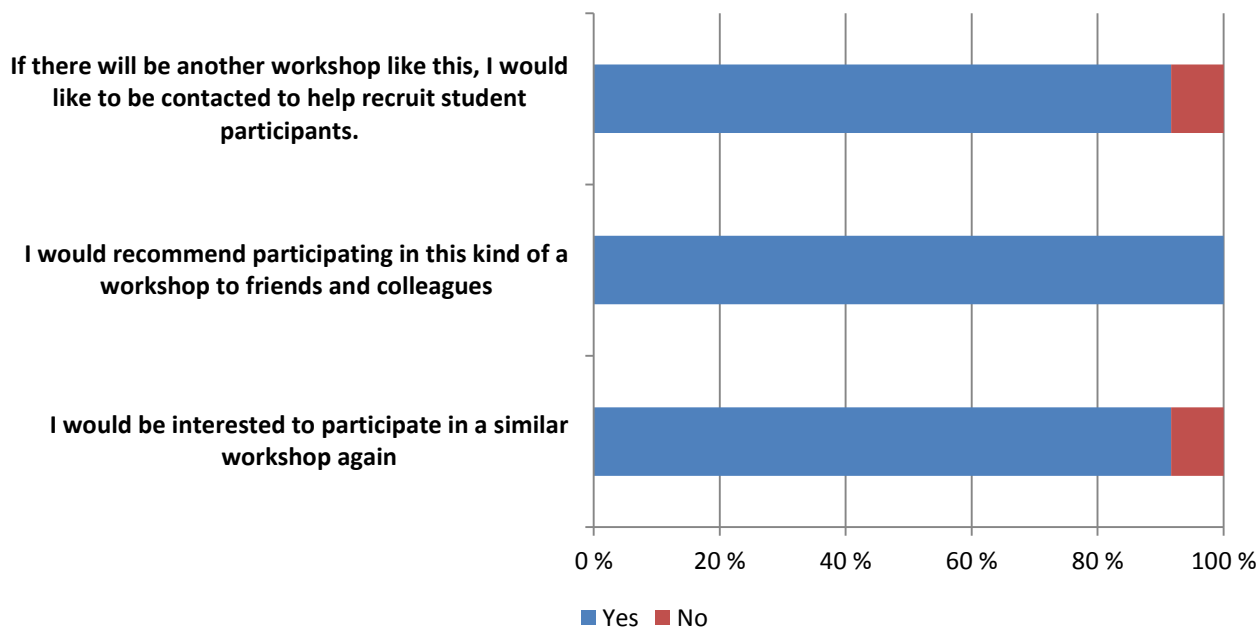

Figur 2 Evaluering av bedriftspresentasjoner og foredrag

Også med tanke på hvordan studentene rangerer sin egen involvering, hva de har lært og deres innstilling til norsk sjømatnæring, så rangeres spørsmålene høyt. Alle 6 spørsmålene i Figur 3 har fått over 75 % enig eller veldig enig. Dette er meget sterk tilbakemelding til arrangementet. Noe som bekreftes av Figur 4 som viser at 100 prosent av deltakerne vil anbefale dette arrangementet til venner og kjente. Videre viser evalueringen at over 80 prosent av deltakerne har fått økt interesse for norsk sjømatnæring som følge av deltakelse på Bootcampen. Dette er akvARENA svært fornøyd med.

Figur 3 Evaluering av egeninnsats

Figur 4 Evaluering av arrangementet - framtidig deltakelse eller rekruttering

For å sikre at studentene fikk gitt tilbakemelding på alt de følte var viktig ble de også gitt muligheten til å komme med åpne tilbakemeldinger. Et utdrag av tilbakemeldinger ses under. Se vedlegg 7 for full oversikt.

What was the primary reason you applied?

- *I have chosen the seafood industry as my future sector and having the opportunity to meet people with so much knowledge about the industry was a no-brainer. I am also competitive and very much enjoy challenges. I looked forward to the student competition and the ability to sharpen my presentation skills.*
- *Academical reasons, the amount learned of the fish industry in minimal at my university, this was a great chance to expand my knowledge of my future job market.*
- *Trying something new, that involved producing something extraordinary under a limited amount of time. Learning to work with people from different disciplines and fields of study, and to get a unique opportunity of workshop work.*

Please let us know if you have any thoughts on how the program could be improved.

- *The program was very good! We learned a lot during the boot camp, got good answers to any questions we asked and exceptionally good help during the project. I am really impressed with everything we got during only five days; presentations from interesting people with a lot of experience and interest for the aquaculture, working in teams, learning the history of aquaculture and the improvements made.. ect. The only thing worth mentioning is the time of presentation of the project. It might be an idea to give the presentation the same day as the dinner, so that we could spend a last evening with the group and celebrate together.*
- *A more narrow challenge, make us not being too overwhelmed in regard of the amount of time available. Alternative field trip for those who been experience the same type of trips earlier, or the possibility of more team building activities. Highlight the focus on the presentation, rather than the business plan. Deadline before the main party/dinner, so students would have the energy and time to relax and talk to people in the industry.*

Please let us know if there was anything that you especially liked about the program.

- *Very good job! The bootcamp was both fun and challenging.*
- *I liked the professionalism of the program and the seriousness of our helpers. I have been to way too many recruitment activities which seem to be unplanned, but this was really good.*
- *Really, everything was great! Thank you so much for this experience =)*

- *The over all impression I was left with was very good! So much good food, nice hotels and lovely people! I learned so much from the other students, both about the industry, but also about myself and how to treat people and how to act. Thank you for a lovely week and so many memories. I would love to come back next year!*
- *I liked everything. It was one of the most valuable things I have ever done in a school setting.*

8. Erfaringer og forbedringsområder

akvARENA har gjennom prosjektledelsen av dette arrangementet virkelig sett viktigheten av å vise fram sjømatnæringen på en ny og spennende måte. Et arrangement som Bootcamp vekker interessen til nysgjerrige studenter på høyere utdanning og har vist seg å være en meget aktuell måte å tiltrekke seg studenter fra andre fagfelt enn de tradisjonelle marine utdanningsløpene.

Vår konklusjon er at dette er en av de aller beste måtene å nå dyktige, kravfulle studenter og arrangementet gir en unik mulighet til å vise studentene hvilke muligheter som fins for dem innenfor norsk og internasjonal sjømatnæring. Vi vil derfor anbefale at lignende arrangement/-er arrangeres minimum en gang i året i framtiden. Da gjerne med utgangspunkt i Sjømatdagene på Hell, eller lignende arenaer.

Denne Bootcampen var et pilotprosjekt og var den første marine bootcampen arrangert i Norge. Dette har bydd på utfordringer og akvARENA har derfor noen forbedringsområder som framtidige arrangører bør ta hensyn til. Både med tanke på planlegging og gjennomføring. Ved framtidige arrangement er det derfor viktig å:

- Etablere et prosjektteam bestående av bedrifter og organisasjoner, som kan være støttespillere inn til arrangementet.
- Komme raskt i gang med planlegging og rekruttering. Mer effektiv bruk av tidfestet prosjektplan og klar rolle/ansvarsfordelingen.
- Etablere kontakt med relevante studentforeninger ved ulike universiteter og høyskoler. Om nødvendig, betale studentforeningene til å drive aktiv markedsføring for arrangementet.
- Utarbeide en kommunikasjonsplan i forkant av arrangementet.
- Fastsette jury tidlig i planleggingsfasen. Både for å involvere jurymedlemmene i prosessen og for å kunne benytte attraktive firma og/eller personer i markedsføringen av arrangementet. Juryen bør også gjenspeile problemstillingen som skal løses, eventuelt få bestemme problemstillingen.
- Utarbeide diplom og fastsette premie til vinnerløsning før rekruttering starter.
- Etablere dialog med arena for arrangement i god tid før arrangementet. Gjerne 1 år i forveien. Sjømatdagene på Hell er en god arena for arrangementet, men bør gjennomføres onsdag og torsdag for å lette organiseringen av et eventuelt Bootcamp-arrangement.
- Utarbeide presentasjon av studentene som kan deles ut til alle deltakere på samarbeidene

arrangement, eks Sjømatdagene på Hell. Dette ble utarbeidet i år, men ble av kapasitetsmessige årsaker kun delt ut fra Innovasjon Norges stand.

- Gi samarbeidene bedrifter mulighet til å promotere sommerjobber og/eller ledige stillinger.
- Målgruppen bør være studenter fra alle trinn ved norske universiteter og høyskoler.
- Gjennomføre Bootcampen med maks 20 deltakende studenter, fordelt på grupper a 4.
- Fastsette lange uavbrutte arbeidsperioder i programmet fram mot deadline. Dette for å la deltakerne ha fokus på leveransen den siste tiden.
- Gjerne invitere Innovit til arrangementsledelse. Meget gode resultater og gode skussmål fra både akvARENA og deltakende studenter.
- Gi alle studentgrupper muligheten til å presentere sine løsninger, ikke bare vinnerløsningen. Kan løses ved å gi alle 5 min, og vinnergruppen 20 min.
- Arrangere en felles middag for alle deltakende studenter, etter at vinnergruppen er kåret og alt arbeidet er ferdig. På denne middagen kan gjerne samarbeidende organisasjoner og bedrifter delta.
- Fortsatt holde fokuset på kvalitet i arrangementet og opplegget rundt.

Vedlegg 7:

What was the primary reason you applied?

- I have chosen the seafood industry as my future sector and having the opportunity to meet people with so much knowledge about the industry was a no-brainer. I am also competitive and very much enjoy challenges. I looked forward to the student competition and the ability to sharpen my presentation skills.
- Academical reasons, the amount learned of the fish industry in minimal at my university, this was a great chance to expand my knowledge of my future job market.
- Trying something new, that involved producing something extraordinary under a limited amount of time. Learning to work with people from different disciplines and fields of study, and to get a unique opportunity of workshop work.
- The endless opportunities to get a wider view of the industry.
- I always apply to events related to the fish industry
- A desire to learn more about the fishing industry in Norway, as my studies are related, but mainly directed towards to offshore industry.
- I wanted to get to know other students not only from my university with great interest of the sektor.
- I study aquaculture and the boot camp sounded incredibly educational and interesting.
- I wanted to see how the production of salmon is in Norway, the different stations and perhaps than understand how to improve it. The latter being a very important goal for my career as a biologist. To work in team with real challenges and learn from highly qualified people in the business.
- learn about aquaculture and fishing industry in Norway. Meet students with similar interests.
- To get to know the Norwegian seafood sector, to see if this is a sector I could see myself working in.
- To learn more about the industry

Please let us know if you have any thoughts on how the program could be improved.

- On monday, it would have been better if we could work more coherent.
- The program was very good! We learned a lot during the boot camp, got good answers to any questions we asked and exceptionally good help during the project. I am really impressed with everything we got during only five days; presentations from interesting people with a lot of experience and interest for the aquaculture, working in teams, learning the history of aquaculture and the improvements made.. ect. The only thing worth mentioning is the time of presentation of the project. It might be an idea to give the presentation the same day as the dinner, so that we could spend a last evening with the group and celebrate together.
- We had little time to work on the task. But we managed to reach the finish anyway.
- The only good thing of arranging the bootcamp on hell, was that we could ask the sektor face to face questions. But we lost all the good speakers throu the days, because we were working with our busniceplans. Maybe there is a other arrangement this bootcamp will fitt better in? i notist that people in the sektor wanted to hear about our other ideas. So maybe

all group should have got 2 min of presentation. and the winner 20 min. i missed one Hell of a party the last night.

- I think more time to work on the project would be appreciated. And the 6 hour bus drive to Rørvik and 6 hours back was a little much, but the stay in Rørvik was very good!
- A more narrow challenge, make us not being to overwhelmed in regard of the amount of time available. Alternative field trip for those who been experience the same type of trips earlier, or the possibility of more team building activities. Highlight the focus on the presentation, rather than the business plan. Deadline before the main party/dinner, so students would have the energy and time to relax and talk to people in the industry.
- Maybe accommodate the students from Trondheim as well, this would give a nice opportunity to work further into the night for the team. To balance the budget, I see no problem in letting to people of the same gender share a room.
- It would have been more helpful to see the processing facility in operation or even a video of the process. I also think the competition should have been opened up to the audience by using little "clickers" to get a larger group of voters. That way, every group could have presented their findings to the large audience, which I believe most of us wanted to do. It is EXCELLENT practice for students to presents like that and also interesting for the audience to hear all of the ideas.

Please let us know if there was anything that you especially liked about the program.

- Very good job! The bootcamp was both fun and challenging.
- I liked the professionalism of the program and the seriousness of our helpers. I have been to way too many recruitment activities which seems to be unplanned, but this was really good.
- visit to Rørvik. Introduction to business plan.
- Really, everything was great! Thank you so much for this experience =)
- Everything!
- I liked the chalange. Good food Full day.
- The food was sublime. The task given this year was more interesting than last year, opening more up for creativity than lastly.
- The over all impression I was left with was very good! So much good food, nice hotels and lovely people! I learned so much from the other students, both about the industry, but also about myself and how to treat people and how to act. Thank you for a lovely week and so many memories. I would love to come back next year!
- How nice and good I felt during the whole program as well as when we were done. I am especially pleased with gaining new friends :-)
- I liked everything. It was one of the most valuable things I have ever done in a school setting.

Possible improvement points for Magnús?

- you should demand more control over the prosses, so you could give us a hint of what we should spend more focus on. Maybe sett 3-4 deadlines were you got a status update on 5min. After that you could give us some clues.
- I really have no complaints about Magnus.

- Maybe a bit more appeal for why students should start their own businesses versus working for an existing company. Norway is a place where entrepreneurship is not exactly a natural thing.

Possible improvement points for Kristian?

- The same goes for Kristian, the man is a walking, talking library of aquaculture.
- He was awesome!
- Kristian was great. It would have been interesting to hear more about his work experience and past projects.

